

Aan: Gedeputeerde Staten van Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Assen, 27 februari 2007
Ons kenmerk: 07.016/32000118.02/SW/EL/HL
Behandeld door: drs. E. Lange (0592) 365943
Onderwerp: aanbidding onderzoeksrapport 'Digitale Encyclopedie van
Drenthe'

Geacht College van Gedeputeerde Staten van Drenthe,

Met genoegen bieden wij u het rapport 'Digitale Encyclopedie van Drenthe' aan. Het rapport doet verslag van een inventarisatie naar de interesse in een digitale Encyclopedie van Drenthe. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van het onderzoeksprogramma 2006 in opdracht van Gedeputeerde Staten.

We hopen dat de resultaten van het onderzoek u kunnen ondersteunen bij de verdere vormgeving en inhoud van uw beleid.

Hoogachtend,

Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg

prof. dr. S. Waslander,
voorzitter

drs. E. Lange,
beleidsonderzoeker

i.a.a. Commissie CW van Provinciale Staten

Digitale Encyclopedie van Drenthe

provincie Drenthe

een opiniepeiling naar de interesse in een digitale Encyclopedie van Drenthe

Bestuurscommissie Onderzoek
Cultuur, Welzijn en Zorg

Colofon:

Onderzoek en rapportage: drs. E. Lange
drs. H. Parker Brady

Met medewerking van: H. Plat-Lieben

Uitgave: Provincie Drenthe
Bestuurscommissie OCWZ
Postbus 122
9400 AC Assen

Kenmerk: 07.002/320000118.02/EL/HL

Datum: februari 2007

Auteursrecht voorbehouden.

© Copyright 2007, Bestuurscommissie OCWZ

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of publicatie in een andere vorm dan deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de Bestuurscommissie OCWZ.

Inleiding

Medio 2006 hebben Gedeputeerde Staten van Drenthe aan het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie gevraagd om een inventarisatie te houden naar de interesse in een digitale encyclopedie van Drenthe.

De onderzoeksvraag is ingepast in de flexibele capaciteit van het Onderzoeksbureau CWZ. Voor het beantwoorden van de vraag is het Drents Panel als instrument ingezet.

Achtergrond

Ter gelegenheid van het 400-jarig bestaan van Provinciale Staten in het jaar 2003 verscheen de driedelige Encyclopedie van Drenthe. De eindredactie was in handen van de provinciaal historicus van Drenthe, werkzaam bij Drents Plateau. Mede gefinancierd vanuit de ICT-tender is inmiddels door Drents Plateau een digitale versie van de Encyclopedie ontwikkeld. Hierin is extra informatie toegevoegd in de vorm van beeld en geluid. Drents Plateau zal deze versie in 2007 actief voor het publiek toegankelijk gaan maken via internet. De digitale encyclopedie kan relatief eenvoudig actueel worden gehouden. Gebruikers kunnen straks gemakkelijk met verbeteringen en aanvullingen komen.

De uitkomsten van de voorliggende inventarisatie door het Drents Panel zullen worden gebruikt door de eindredactie van de Encyclopedie, om de digitale Encyclopedie van Drenthe zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de te verwachten belangstelling van de Drentse bevolking.

Aanleiding en vraagstelling

Gedeputeerde Staten hebben aan het Onderzoeksbureau CWZ de vraag gesteld wat de mening van de Drentse bevolking is over een digitale Encyclopedie van Drenthe. Hierbij gaat het onder andere om de gebruikswaarde van een digitale encyclopedie en de interesse in de verschillende mogelijkheden en categorieën.

De rapportagevorm

In deze korte rapportage presenteren we de resultaten van de vragen die de deelnemers van het Drents Panel hebben beantwoord over de digitale Encyclopedie van Drenthe. Dit doen we per vraag. Hierbij wordt telkens gelet op de achtergrondvariabelen 'geslacht', 'regio', 'opleidingsniveau' en 'leeftijd'. Opvallende verschillen tussen de bevolkingsgroepen worden genoemd.

Enkele tips voor de interpretatie:

- Respondenten konden op twee manieren op de vragenlijst reageren: schriftelijk en via internet.
De inzet van deze twee verschillende methoden zorgt voor een hoge representativiteit.
- Daarnaast is ter verhoging van de representativiteit bij de analyses gebruik gemaakt van correctiefactoren voor de achtergrondvariabelen namelijk, 'leeftijd', 'geslacht' en 'woongemeente van de respondent'. Ook dit draagt bij aan de representativiteit van de uitkomsten.
- De cijfers geven een representatief beeld van de Drentse opinie en zijn een weerspiegeling

van de opinie onder Drentse burgers van 12 jaar en ouder. Door het grote aantal respondenten (n=1415) zijn de resultaten in hoge mate betrouwbaar en nauwkeurig.

- Waar in de rapportage wordt gesproken over Drenten worden hier de Drenten van 12 jaar en ouder mee bedoeld.
- Er wordt in tegenstelling tot andere onderzoeken van het Onderzoeksbureau CWZ niet diep ingegaan op de achtergrond of probleemstelling van het onderzoek. Ook worden geen conclusies getrokken of adviezen gegeven. Deze zaken vormen geen onderdeel van de opdracht.

In de bijlage vindt u meer informatie over de onderzoeksmethode en de onderzoeksgroep.

De uitkomsten van de inventarisatie

In dit onderdeel van de rapportage worden de resultaten van de inventarisatie over de digitale encyclopedie van Drenthe weergegeven. Per vraag volgt een tabel (of figuur) met de gegeven antwoorden.

Tabel 1 Bekendheid met de Encyclopedie van Drenthe uit 2003 (n= 1415)

Kent u de driedelige Encyclopedie van Drenthe die in 2003 verscheen?	
Antwoordcategorieën	
wel bekend	18%
niet bekend	82%
Totaal	100%

De bekendheid met de huidige papieren Encyclopedie van Drenthe uit 2003 is relatief laag; 18% van de Drenten heeft een exemplaar in huis of kent de encyclopedie door berichten in de pers of anderszins. Er blijken geen verschillen te bestaan in bekendheid tussen opleidingsklassen. De leeftijdsklasse 50 t/m 64 jaar is iets beter bekend met de Drentse encyclopedie dan de andere leeftijdsklassen. Ook mannen zijn wat meer bekend met de Drentse encyclopedie dan vrouwen. Vervolgens is de respondenten gevraagd of ze denken dat ze gebruik zouden maken van een digitale Encyclopedie van Drenthe.

Tabel 2 Potentieel gebruik van de digitale Drentse Encyclopedie op internet (n=1415)

Er wordt op dit moment een digitale encyclopedie van Drenthe gemaakt. Denkt u dat u daar gebruik van gaat maken?	
Antwoordcategorieën	
ja, veel/regelmatig	3%
ja, soms	39%
nee	58%
Totaal	100%

De resultaten van tabel 2 laten zien dat 42% van de mensen verwacht de digitale Encyclopedie van Drenthe op internet te gaan gebruiken. Van de personen die (de papieren versie van) de Encyclopedie van Drenthe kennen (18%, zie tabel 1), zegt 66% de digitale vorm te gaan gebruiken/raadplegen. Van de mensen die de Drentse Encyclopedie niet kennen is dit 37%. Aanvullende analyses leveren de volgende resultaten op:

- Ouderen hebben minder interesse voor de digitale versie dan de jongere leeftijdsklassen.
- Mannen geven aan meer interesse te hebben dan vrouwen.
- Lager opgeleiden hebben minder interesse dan de andere opleidingsklassen.

Aan de mensen die hebben aangegeven de digitale Drentse encyclopedie niet te gaan gebruiken is naar hun redenen gevraagd.

Tabel 3 Redenen om geen gebruik te maken van de digitale Drentse Encyclopedie (n= 814)

Waarom denkt u geen gebruik te maken van de digitale encyclopedie?	
Redenen	
ik heb geen interesse	48%
ik heb geen beschikking over internet	18%
ik gebruik liever de papieren versie	3%
ik gebruik nooit encyclopedieën	20%
andere reden	11%
Totaal	100%

Uit tabel 3 blijkt dat circa de helft van de niet-gebruikers geen interesse heeft. Een vijfde deel van deze mensen geeft als reden dat ze nooit een encyclopedie gebruikt en weer een vijfde dat ze niet beschikt over internet. Er is geen verschil naar geslacht gevonden. Ouderen en lager opgeleiden geven vaker aan geen beschikking te hebben over internet. Jongeren gebruiken in het algemeen minder vaak een encyclopedie.

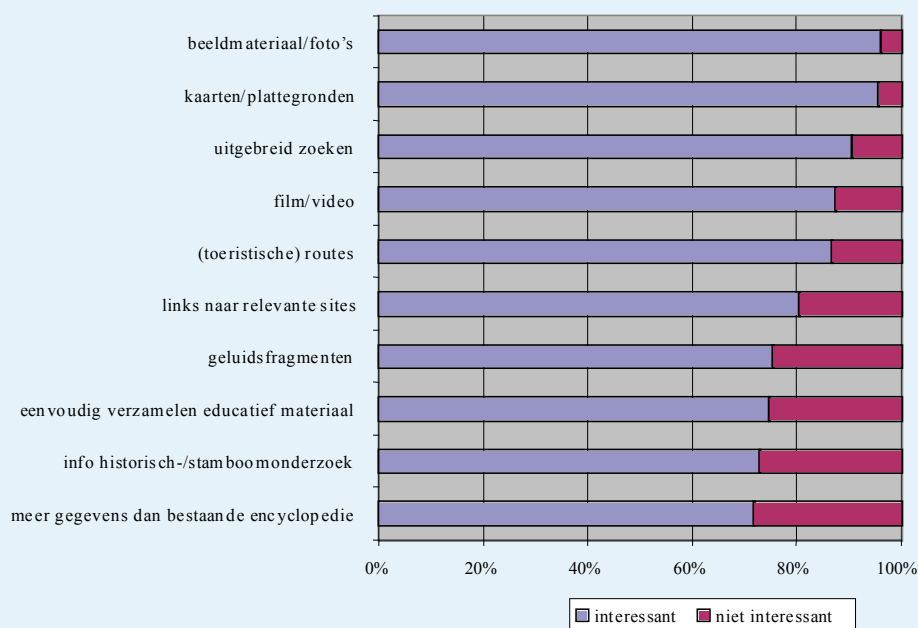
Vervolgens is aan de mensen die denken de Drentse encyclopedie op internet wel te gaan gebruiken gevraagd waarvoor ze die willen gaan gebruiken (zie tabel 4).

Tabel 4 Gebruiksmogelijkheden van de Drentse Encyclopedie op internet (n= 593)

Waarvoor zou u de Encyclopedie voor Drenthe willen/kunnen gebruiken?	
Gebruiksmogelijkheden	
af en toe vinden van gegevens	80%
om door te bladeren of te surfen	62%
gegevensbron voor historisch of stamboomonderzoek	31%
voor schoolprojecten	14%
gegevensbron binnen werk	7%
anders	6%

Bijna 80% wil de digitale encyclopedie gebruiken voor het af en toe vinden van gegevens uit interesse in Drenthe. 62% wil haar gaan gebruiken om door te bladeren of te surfen, 31% als gegevensbron voor historisch of stamboomonderzoek, 14% gaat de digitale encyclopedie binnen school voor schoolprojecten gebruiken en 7% als gegevensbron binnen zijn/ haar werksituatie. Gemiddeld worden per persoon twee gebruiksmogelijkheden genoemd. De volgende mogelijkheden van de Drentse encyclopedie vinden de mensen die overwegen de digitale versie te gebruiken interessant (zie figuur 1).

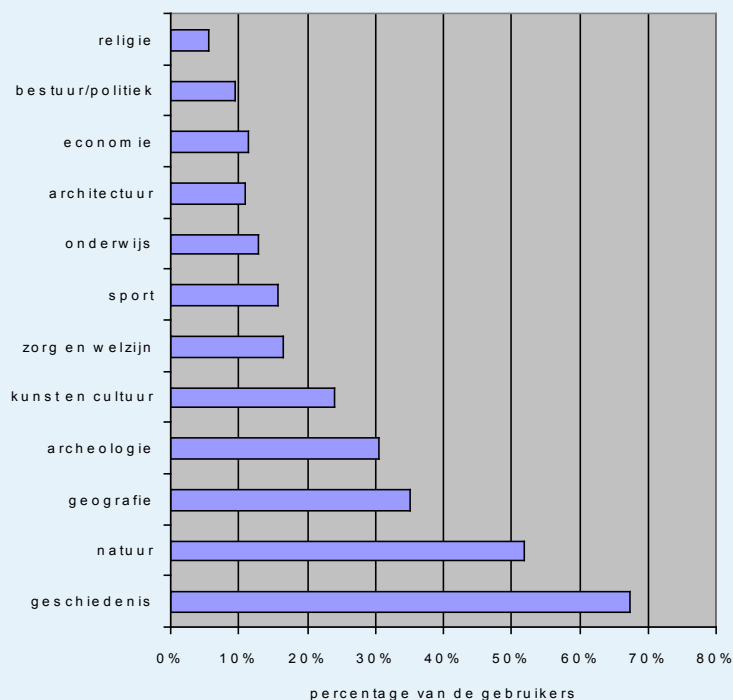
figuur 1. Interesse in mogelijkheden van Drentse encyclopedie op internet

Figuur 1 geeft weer dat voor de potentiële gebruikers veel verschillende gebruiksmogelijkheden interessant zijn. Het meest interessant zijn de mogelijkheden waarbij beeldmateriaal of foto's, kaarten of plattegronden op de site kunnen worden bekeken. Meer dan 95% vindt dit interessant of heel interessant. Ook een uitgebreide zoekmogelijkheid, films of video en toeristische routes scoren hoog. Ongeveer 30% van de mensen vindt het niet interessant dat de digitale versie meer gegevens bevat dan de papieren versie of dat er informatie over historisch of stamboekonderzoek op staat.

Vervolgens zijn de mensen die de digitale Drentse encyclopedie gaan gebruiken gevraagd welke thema's zij het meest interessant vinden. Men kon drie categorieën aangeven.

figuur 2. Meest interessante mogelijkheden van digitale encyclopedie

Uit figuur 2 blijkt dat de categorieën geschiedenis, natuur, geografie en archeologie het vaakst zijn genoemd. Minder vaak noemde men bestuur en politiek, architectuur, economie en religie.

De volgende vraag die is voorgelegd was of men bereid is te betalen voor het gebruik van de digitale Encyclopedie van Drenthe indien dit het geval zou zijn (zie tabel 5).

Tabel 5. Bereidheid om te betalen voor een digitale Drentse Encyclopedie (n= 589)

Als het gebruik van de digitale Encyclopedie van Drenthe geld zou moeten kosten, hoeveel zou u dan bereid zijn te	
Antwoordcategorieën	
niets	63%
€ 10,- per jaar	30%
€ 20,- per jaar	6%
meer dan € 20,- per jaar	1%
Totaal	100%

Meer dan een derde deel van de potentiële gebruikers van de digitale versie zegt in principe bereid te zijn om hiervoor te betalen. Aanvullende analyses leveren het volgende op:

- Ouderen zijn meer bereid om te betalen voor de digitale versie dan jongeren.
- Bijna de helft van de 65-plussers is bereid om tien euro of meer per jaar te betalen.
- Er zijn geen verschillen naar geslacht of opleidingsklasse gevonden.

Als laatste vraag is aan de leden van het Drents Panel die de Drentse encyclopedie op internet willen gaan gebruiken, gevraagd of men de digitale versie ook zou gebruiken indien de website reclame zou bevatten.

Tabel 6. Mening over reclame op de website (n= 587)

Als de website van de digitale Encyclopedie van Drenthe ook reclame zou bevatten, zou u de Encyclopedie dan nog	
Antwoordcategorieën	
ja	60%
nee	15%
weet niet	25%
Totaal	100%

Uit tabel 6 komt naar voren dat 15% van de mensen de digitale versie niet zou gaan gebruiken en een kwart het nog niet weet. Voor ouderen is dit vaker een aanleiding om de digitale versie niet te gaan gebruiken dan voor jongeren. Vrouwen geven iets vaker dan mannen aan geen gebruik te maken van de digitale versie als er reclame op de website staat. Mensen met een lage opleiding zullen in dat geval ook minder gebruik maken van de digitale Drentse encyclopedie dan mensen uit hogere opleidingsklassen.

Bijlage

Methode en onderzoeksgroep

Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag is gebruik gemaakt van antwoorden die gegeven zijn door het Drents Panel¹. Aan de deelnemers van het Drents Panel (n=1415) zijn enkele vragen gesteld over hun interesse in een digitale versie van de Encyclopedie van Drenthe. Tabel 7 geeft een aantal kenmerken van de onderzoeksgroep die antwoord hebben gegeven.

Tabel 7 Kenmerken van de onderzoeksgroep (n=1415)

Kenmerken	1415 respondenten
geslacht	
man	49%
vrouw	51%
leeftijd	
gemiddeld	46,5 jaar
range	12 t/m 95 jaar
opleidingsniveau	
laag	24%
midden	50%
hoog	26%
regio	
midden Drenthe	27%
zuidoost Drenthe	32%
zuidwest Drenthe	29%
noord Drenthe	12%

¹ Meer informatie over het Drents Panel vindt u in het rapport "Van klompdansen tot houseparty". Bestuurscommissie OCWZ, januari 2006.

